ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

7700 Търговище, пл. Свобода
Телефон: +359 601/687 00; факс: +359 601/620 57, 622 12
e-mail:obshtina@targovishte.bg; www.targovishte.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

Кмет: . . . . . .
/ д-р Дарин Димитров /
Дата:

С Т Р А Т Е Г И Ч Е С К И П Л А Н

За дейността на Звено „Вътрешен одит”
в Община Търговище
за периода 2023 - 2025 година

Декември 2022 година
гр. Търговище

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1. Същност

Този стратегически план определя основните цели, приоритети и обхват на вътрешния одит в Община Търговище за периода 2023 – 2025 г. Те са съобразени с целите и плановете на организацията, определени в План за интегрирано развитие на община Търговище за периода 2021 – 2027 година.

Стратегическият план е разработен за периода 2023 – 2025 г. на база оценка на риска и в съответствие със Закона за вътрешния одит в публичния сектор, Международните стандартите за професионална практика по вътрешен одит, Етичен кодекс на вътрешните одитори, Статут на звеното за вътрешен одит и утвърдената от министъра на финансите методология за вътрешен одит в публичния сектор. Той се утвърждава от Кмета на Община Търговище и се съгласува с одитния комитет.

Въз основа на Стратегическия план се изготвя Годишен план за дейността по вътрешен одит, който дефинира предмета, обхвата, целите, времетраенето и ресурсите, необходими за изпълнението на всеки конкретен одитен ангажимент.

Този план заменя Стратегическия план за периода от 2019-2022 г., утвърден от Кмета на Община Търговище.

1.2. Структура, функции и обхват на вътрешния одит в Община Търговище.

Функцията по вътрешен одит в организацията се осъществява от Звено за вътрешен одит, което е създадено с Решение № 29, Протокол № 29/29.06.2006г. на ОбС Търговище, в сила от 01.05.2006г. и е включено в структурата на Община Търговище, съгласно УПОА, като администрация на пряко подчинение на кмета.

Основните функции на звеното са свързани с осъществяване на дейността по вътрешен одит на всички структури, програми, дейности и процеси в общината, включително при разпореждане със средства от Европейския съюз, на разпоредителите с бюджетни кредити от по-ниска степен/второстепенни разпоредители/ и търговски дружества с над 50 на сто общнско участие в капитала на търговските дружества, чийто капитал е собственост на тези дружества, в които няма звено за вътрешен одит.

1.3. Актуализиране на стратегическия план

Стратегическият план се преразглежда и актуализира ежегодно, в резултат на настъпили промени в целите, приоритетите и дейността на Община Търговище и на база оценката на риска.

След изтичане на тригодишния период на стратегическия план се извършва пълна преоценка на риска.

Ръководителят на вътрешния одит по своя преценка може да актуализира стратегическия план повече от веднъж годишно, ако са настъпили промени, които влияят на дейността на вътрешния одит и планирането(одитна стратегия, анализ на потребностите и др).

Всяко изменение в стратегическия план се документира с Анекс, който се подписва от РВО, утвърждава се от Кмета на Община Търговище и се съгласува от Одитния комитет.

II. РАЗБИРАНЕ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

За целите на стратегическото планиране, Звено "Вътрешен одит" извърши предварително проучване и запознаване с целите, структурите и дейностите на организацията. Звеното за вътрешен одит получи необходимата информация посредством интервюта с ръководители в общината, попълване на въпросници, анализ на резултатите от предходни одитни проверки, публична информация и други източници.

Община Търговище е основна административно-териториална единица, в която се осъществява самоуправлението на населението. Тя е юридическо лице, първостепенен разпоредител с бюджетни кредити по общински бюджети и фондове, със свои органи, собственост и самостоятелен бюджет със седалище град Търговище, площад "Свобода".

2.1. Цели на организацията

Програмата за управление на Кмета на община Търговище за периода 2019-2023 г. е водещ средносрочен стратегически и програмен документ, който очертава целите, приоритети и дейности по отношение развитието на общината за определен период. При подготовката на документа са взети под внимание национални и регионални стратегически документи, както и резултатите от допитването до гражданите. Програмата е съобразена и с действащите планове и програми за развитие на община Търговище, приети от общински съвет Търговище.

Програмата за управление на Кмета на община Търговище за периода 2019-2023 г. е разработена в съответствие с изискванията на чл.44, ал.5 от Закона за местното самоуправление и местната администрация. Програмата за управление е съобразена с функциите и правомощията на кмета на общината, съгласно действащото национално законодателство, с изискванията за добро управление и възприетите добри практики на местните власти в страните от ЕС, както и с възможностите на гражданите да участват в местното самоуправление, съгласно чл.17 на ЗМСМА.

Осигуряването на средства за изпълнение на дейностите, заложени в програмата, е възможно чрез общински бюджетни средства, средства от Европейски фондове, чрез разработване и реализация на проекти, използване на възможностите за кредитиране, партньорство с държавната власт и други институции и организации.

Основни принципи:

- Спазване на законовите разпоредби и упражняване на стриктен контрол при управлението на общинската собственост;
- Ефективни действия и видими резултати;
- Активен диалог с гражданите и бизнеса за развитието на общината;
- Отговорно отношение и воля за решаване проблемите на населените места и на гражданите;
- Прозрачност и диалогичност в управлението на общината;
- Откритост и отчетност и при разходването на общинските средства.

Основни цели на община Търговище:

- Създаване на по-добри условия за живот, бизнес и инвестиции в община Търговище; Подготовка и качествена реализация на проекти в новия програмен период 2021-2027 на ЕС.
- Реализиране на ефективна социална политика и дейности;

- Осигуряване на подкрепяща среда, даваща възможности за развитие на младите хора в общината, на спортния, социалния и културния живот;
- Внедряване на иновации;
- Ефективно управление на общинската собственост, на ресурса и капацитета на общинските дружества;
- Създаване на условия за активно участие на гражданите при изготвянето и реализацията на общинските политики.

Приоритети:

Приоритет 1. Модерна инфраструктура и градска среда;

Специфични цели:

- Модернизиране на пътната и уличната инфраструктура;
- Сигурна и достъпна градска среда;
- Обновяване на кварталите.

Приоритет 2. Икономика и бизнес;

Специфични цели:

- Утвърждаване на Търговище като силен икономически център;
- Насърчаване на партньорството между професионалното образование, бизнеса и науката;
- Подкрепа за внедряването на иновации;
- Ефективно управление на общинската собственост;

Приоритет 3. Търговище- зелен град;

Специфични цели:

- Осигуряване на чиста и зелена среда;
- Повишаване на енергийната ефективност;
- Подкрепа за екоинициативи;

Приоритет 4. Грижа за гражданите;

Специфични цели:

- Обновяване на образователната инфраструктура;
- Подкрепа за младежки инициативи и внедряването на иновации в образованието;
- Разширяване на предоставяните социални услуги;
- Развитие на културата, спорта и туризма;

Приоритет 5. Интелигентен град;

Специфични цели:

- Усъвършенстване и модернизиране на административното обслужване чрез иновации;
- Осигуряване на по-сигурна среда чрез внедряване на интелигентни технологии;
- Създаване на условия за засилено участие на гражданите в управлението;

Приоритет 6. Грижа за малките населени места;

Специфични цели:

- Устойчиво развитие на малките населени места в общината;
- Подобряване и модернизиране на транспортната, образователната, културната инфраструктура;

2.2. Очаквани промени в община Търговище

Към момента на изготвянето на Стратегическия план за периода 2023г.-2025г., в Звено „Вътрешен одит" липсва информация, относно предстоящи нови системи, структурни и други промени в дейностите и функциите, които са от ключово значение за организацията.

2.3. Ниво на контрол в община Търговище

Чрез въведения СФУК се цели постигане на максимално възможно равнище на ефективност при управление на рисковете, управлението и контрола в общината, както и да се осигури разумна увереност, че целите ще бъдат постигнати чрез най-ефективното използване на външните и вътрешни ресурси (административен потенциал, материална, информационна и вътрешна нормативна база, организация). Системата е въведена в община Търговище поетапно, като на всеки етап се разширяват както функциите и, така и обхвата на включените в нея политики, процедури и дейности.

Нивото на контрол в Община Търговище най- общо може да се определи като "добро".

Основен и определящ фактор за доброто финансово управление и контрол в общината е създаването и поддържането в служителите и ръководството на мотивация за постигане на целите, чрез периодично и обективно оценяване на дейността им (на базата на ясни и прозрачни правила и процедури).

Важно значение за доброто ниво на контрол в общината има ефективната дейност на предварителния контрол, както и конкретно дефинираните цели, политики и планове за тяхното постигане, прилагане на оценка на риска, стратегия за управление на риска, писани политики, процедури и др.

III. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ НА ЗВЕНОТО ЗА ВЪТРЕШЕН ОДИТ

На база полученото разбиране за целите, приоритетите, дейността и нивото на контрол в Община Търговище през периода 2023 – 2025 г. Звено "Вътрешен одит" си поставя следните стратегически цели:

3.1. Цели свързани със същността на вътрешния одит

Укрепване на вътрешния контрол в община Търговище, чрез предоставяне на обективна оценка и препоръки за подобряването на ефективността му. Критерий за изпълнението на тази цел ще бъде: извършени оценки за адекватност и ефективност на вътрешния контрол във всички системи и структури на общината в рамките на трите години на стратегическия план; приемане и изпълнение на дадените от ВО препоръки.

3.2. Цели свързани с целите на община Търговище като бенефициент по програми и фондове на ЕС

Основна цел на Звено "Вътрешен одит" е постигане на максимален ръст при усвояването на средства от програми на ЕС в община Търговище. Целта ще бъде постигната, чрез предоставяне на увереност от вътрешните одитори на ръководството,

относно правилното, законосъобразно и ефективно управление на програми и фондове на ЕС, включително и чрез одитни ангажименти за консултиране.

3.3. Цели свързани с подобряване на разбирането за вътрешния контрол и прилагане изискванията на ЗФУКПС

Повишаване разбирането на ръководството за вътрешния одит, контрола и управлението на риска в общината.

Подпомагане на организацията при въвеждането на процеса по управление на риска и развитие на мониторинга.

Критерий за изпълнението ще бъдат: извършени обучения по вътрешен контрол /консултантски ангажименти/ на всички служители с ръководни функции в общинска администрация и второстепенните разпоредители.

3.4. Цели свързани с развитието на Звено "Вътрешен одит"

Укрепване на административния капацитет на звеното, повишаване на професионалните знания и умения, популяризиране дейността на вътрешният одит.

Критерий за изпълнението ще бъде: извършени обучения по вътрешен одит, обучения по вътрешен контрол, сертифициране и др.

Конкретните ангажименти и дейности на Звено "Вътрешен одит" за всяка година, посредством които ще бъдат постигнати стратегическите цели ще бъдат отразени в годишния план за дейността по вътрешен одит.

IV. ОДИТНА ВСЕЛЕНА

При определяне на одитната вселена е използвана събраната на предходния етап информация за структурата на общината, йерархичните зависимости и др.

При определянето на одитната вселена е използван комбиниран подход – определянето на одитната вселена по структури/дирекции, отдели и др. звена/ се съчетава с функционалния подход/процеси, системи и дейности/.

/ Приложение № 1 /

V. ОЦЕНКА НА РИСКА

Вътрешните одитори от Звено „Вътрешен одит" извършиха оценка на риска, която премина през следните етапи:

Запознаване с всички нормативни и вътрешни актове, уреждащи или имащи отношение към дейността на общината. Проведоха се срещи и интервюта с директорите на дирекции в общината и с второстепенните разпоредители с бюджетни кредити с цел запознаване и получаване на разбиране за дейността им.

В резултат на това вътрешните одитори придобиха ясна и точна представа за структурата на общината, процесите осъществяващи се в нея, връзките между различните структурни звена, йерархичната подчиненост на служителите, начина на докладване и вземането на решенията и бяха определени рисковите категории и рисковите фактори, определи се оценителна скала и граници за приоритизиране.

5.1. Рискови фактори и тегла

Рисков фактор	Критерии за оценка	Оценка
Текучество на персонала	Няма промени в състава на ръководния и експертен персонал през последните 3 години;	**1**
	Промяна на по-малко от 10% от състава на експертния персонал и запазване на управленския през последните 3 години	**2**
	Промяна в ръководния състав и в над 10% от експертния през последните 3 години	**3**
Сложност на нормативната уредба	Прилагат се нормативни актове, релевантни за по-голяма част от публичната администрация.	**1**
	Съдържа специфични за одитната еденица разпоредби.	**2**
	Съдържа строги и ясни изисквания, които са приложими в голяма част от организациите в публичния сектор.	**3**
Сложна организация и разнообразие на дейности	Организацията се извършва с неповече от 1 дейност.	**1**
	Организацията се извършва с до 2 дейности.	**2**
	Организацията се извършва с 3 и повече дейности.	**3**
Бюджет	Разпореждане и/или администриране на бюджетни средства до 500 000 лв.	**1**
	Разпореждане и/или администриране на бюджетни средства от 500 001 лв. до 1 000 000 лв.	**2**
	Разпореждане и/или администриране на бюджетни средства над 1000 000 лв.	**3**
Вътрешен контрол	Проверени СФУК през последната 1 година	**1**
	Проверени СФУК през последните 2 години	**2**
	Проверени СФУК през последните 3 и повече години	**3**

5.2. Оценителна скала

Скалата за оценяване на рисковите фактори е от 1 до 3 и критериите за поставяне на съответната оценка за всеки рисков фактор е следната:

Оценка 1 – малък риск – няма да окаже съществено влияние на дейността;

Оценка 2 – среден риск – има средно влияние върху дейността;

Оценка 3 – висок риск – може да окаже съществено влияние върху дейността.

5.3. Граници за приоритизиране

Границите за приоритизиране на одитните единици са следните:

- за нискорискова се приема одитна единица от 1 до 1.8;
- за среднорискова се приема одитна единица от 1.81 до 2.50;
- за високорискова се приема одитна единица от 2.51 до 3.

5.4. Резултати от оценката на риска

При извършената оценка на риска се установи, че от 54 броя структурни единици, 7 броя са с висок риск, 33 броя са със средно ниво на риск, а 14 броя с нисък риск. На една структурна единица не е извършена оценка на риска, защото същата не осъществява дейност. Оценката на риска е приложена към Стратегическия план. Рисковият индекс за всяка одитна единица представлява сбор от произведенията от поставената оценка за рисков фактор по скалата и теглото на фактора.

/ Приложение № 2 /

VI. ОДИТНА СТРАТЕГИЯ

Одитната стратегия дефинира подхода на Звено „Вътрешен одит“ към община Търговище за покритие на Одитната вселена за периода 2023- 2025г.

Одитната стратегия определя как ще се покрият с одиторска работа единиците в одитната вселена за трите години на стратегическия план. При формулирането на одитната стратегия се определя честота на одитните ангажименти с цел максимално покриване на високорисковите единици и по-голямата част от среднорисковите и ниско рисковите в рамките на трите години на стратегическия план.

6.1. Честота

Определянето на честотата на одитните ангажименти за увереност се налага, тъй като е нереалистично вътрешният одит всяка година да покрива подробно всички идентифицирани единици. В тази връзка в одитната стратегия са определени подходи за одитиране.

Приоритет се дава на високорисковите, като се предвижда същите да бъдат обекти всяка година с цел да се потвърди, че тези важни за организацията одитни единици функционират адекватно и ефективно. Единиците, оценени като среднорискови и нискорискови ще се одитират през по-голям времеви интервал – среднорисковите – веднъж на две години, а нискорисковите - веднъж за периода на стратегическия план.

Освен степента на риска при определяне на честотата на одитите ще се има предвид и големината, броя, сложността и важността на одитните еденици в различните рискови групи.

6.2. Стратегия по отношение на програми и фондове на ЕС

Основен приоритет на Звено "Вътрешен одит" за постигане на максимален ръст при усвояването на средства от програми на ЕС в община Търговище, като бенефициент по тези програми е, чрез предоставяне на увереност и консултиране от вътрешните одитори на ръководството да се осъществява правилното, законосъобразно и ефективното им управление.

6.3. Проследяване на изпълнението на препоръките

Звено "Вътрешен одит" планира проследяване на изпълнението на дадените препоръки от извършени одитни ангажименти от минали периоди, както и на ключови високорискови одитни единици, които са извършени през текущата година, като конкретен одитен ангажимент – Мониторинг на изпълнение на дадените препоръки – в края на всяка година.

6.4. Структури, системи и дейности, които са в процес на разработване

Подходът на Звено "Вътрешен одит" към структурите, системите и дейностите, които са в процес на разработване/ новосъздадени обекти и др./ и предстои тяхното въвеждане е същите да бъдат с приоритет при планиране и извършване на одити, с цел даване на увереност и консултиране на ръководството за тези дейности и оценка на степента на рисковете, които могат да възникнат след тяхното въвеждане.

6.5. Одитни ангажименти от минал отчетен период

При наличие на одитни ангажименти, които не са изпълнени и са от минал отчетен период, за същите се извършва нова оценка на риска. Според нивото на риска (рисковия индекс), тези ангажименти по преценка на РВО може да бъдат включени в Годишния план за одитните ангажименти през следващия отчетен период;

6.6. Продължителност на одитните ангажименти

- одитните ангажименти за даване на увереност – Стандартната продължителност се определя в човекодни и в зависимост от оценката на риска. Вземайки предвид продължителността на извършените одитни ангажименти през изминалия период, който е средно 35 работни дни, следва да се планира следната продължителност:

ОЦЕНКА НА РИСКА	Човекодни за един одитен ангажимент
Висок риск	40 - 45
Среден риск	30 – 35
Нисък риск	20 - 25

- одитните ангажименти за консултиране :

Официални – Тези ангажименти се планират и включват в годишния план за дейността по вътрешен одит. Те се уреждат в писмено споразумение между кмета на Община Търговище и РВО, като целите и обхвата на ангажиментите, се договарят предварително между тях. Докладването на резултатите от ангажимента може да бъде с различна форма и съдържание, в зависимост от потребностите на кмета на общината и се определят със споразумението или одитния план.

За изпълнение на официални консултантски ангажименти се предвиждат от 10 до 40 човекодни, в зависимост от сложността на ангажимента.

Неофициални – Неофициалните ангажименти за консултиране, които се предоставят от вътрешните одитори могат да бъдат рутинни дейности и обмяна на информация, устно или писмено предоставяне на съвети и мнения, преглед на изготвени документи, подпомагане и/или участие в работни групи и други. Всеки неофициален ангажимент се регистрира в регистър, в който се записва дата, описание и времеви ресурс за извършване. Регистъра се води в звеното за вътрешен одит. Броят на дните за неофициални одитни ангажименти за консултиране се планира на база изразходените дни за предходната година.

- проследяване на препоръки – за проследяване на изпълнението на препоръките е определена средна продължителност – 20 човекодни за календарната година;

- друг вид одиторска работа – Стандартната продължителност на друг вид одиторска работа, като специфични проследяващи действия, одит на качеството на работата, консултиране, самооценка и др. се определя в зависимост от спецификата и сложността на конкретните ангажименти.

6.7. Разпределение за един одитор

Ангажиментите, свързани с дейността по вътрешен одит за всеки служител на Звено “Вътрешен одит” през съответната година, ще се разпределят както следва:

- от 75% до 80% от ЕФРВ – за извършване на одитни ангажименти за даване на увереност и консултиране, годишно и стратегическо планиране;
- от 2% до 5% от ЕФРВ – за административна дейност;
- от 10% до 15% от ЕФРВ – за друг вид дейност – обучения, семинари и др.

VII. РЕСУРСНО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ НА ЗВЕНО ”ВЪТРЕШЕН ОДИТ”

За нуждите на стратегическото планиране се определиха потребностите от одиторски персонал за извършване на одитни ангажименти, съгласно определения ефективен фонд работно време /ЕФРВ/ за всеки служител на звеното. Определиха се одитните ангажименти по отношение на одитните единици за трите години и необходимите дни за всеки ангажимент, в съответствие със заложената одитна стратегия.

7.1. Ефективния фонд работно време /ЕФРВ/

Ефективния фонд работно време за **2023 г.** /436 раб. дни/ е изчислен за всеки един одитор от звеното за вътрешен одит / 2 щатни бройки / в съответствие с разпределението, посочено в т. 6.6 от одитната стратегия и е както следва:

- за РВО – 218 раб. дни, от които 189 раб. дни за изпълнение на одитни ангажименти и за стратегическо и годишно планиране, 19 раб. дни за обучение и квалификация, 10 раб. дни за общо административни дейности;
- за Одитор – 218 раб. дни, от които 189 раб. дни за изпълнение на одитни ангажименти и 29 раб. дни за обучение и квалификация.

Ефективния фонд работно време за **2024 г.** /446 раб. дни/ е изчислен за всеки един одитор от звеното за вътрешен одит / 2 щатни бройки / в съответствие с разпределението, посочено в т. 6.6 от одитната стратегия и е както следва:

- за РВО – 223 раб. дни, от които 194 раб. дни за изпълнение на одитни ангажименти и за стратегическо и годишно планиране, 19 раб. дни за обучение и квалификация, 10 раб. дни за общо административни дейности;
- за Одитор – 223 раб. дни, от които 194 раб. дни за изпълнение на одитни ангажименти и 29 раб. дни за обучение и квалификация.

Ефективния фонд работно време **за 2025 г.** /398 раб. дни/ е изчислен за всеки един одитор от звеното за вътрешен одит / 2 щатни бройки / в съответствие с разпределението, посочено в т. 6.7 от одитната стратегия и е както следва:

- за РВО – 199 раб. дни, от които 172 раб. дни за изпълнение на одитни ангажименти и за стратегическо и годишно планиране, 17 раб. дни за обучение и квалификация, 10 раб. дни за общо административни дейности;
- за Одитор – 199 раб. дни, от които 172 раб. дни за изпълнение на одитни ангажименти и 27 раб. дни за обучение и квалификация.

/ Приложение № 3-5 /

7.2. Разпределение на одитни ангажименти за три години и необходими човекодни за тяхното изпълнение

Одитните ангажименти и необходимите дни са разпределени за три години, които съгласно одитната стратегия са както следва:

- През **2023** г. ще бъдат извършени 9 одитни ангажименти за даване на увереност, 2 одита за консултиране и 1 одит за проследяване на дадените препоръки, като необходимият брой човекодни за тяхното изпълнение е 378, разпределени за 2 бр. одитори.

През **2024** г. ще бъдат извършени 9 одитни ангажименти за даване на увереност, 2 одита за консултиране и 1 одит за проследяване на дадените препоръки, като необходимият брой човекодни за тяхното изпълнение е 388, разпределени за 2 бр. одитори.

- През **2025** г. ще бъдат извършени 9 одитни ангажименти за даване на увереност, 1 одит за проследяване на дадените препоръки и 2 одиат за консултиране, като необходимият брой човекодни за тяхното изпълнение е 344, разпределени за 2 бр. одитори.

/ Приложение № 6 /

Настоящият Стратегически план за дейността на Звено „Вътрешен одит” в Община Търговище за периода 2023 - 2025 година е изготвен в два еднообразни екземпляра, от които един за сведение на ОбС - Търговище и един за досието на звеното.

16.12.2022 г. **Ръководител Звено “ВО”: . . . . . .**
гр. Търговище / Р. Неделчева/

Съгласува

Одитен комитет:

Генади Ангелов …….
Валентина Анастасова –……
Катина Надкова – ……..